

Θέματα πνευματικοῦ ἀγῶνος (Γεώργιος Καψάνης Καθηγούμενος Ἱ. Μ. Ὁσίου Γρηγορίου Ἀγ. Ὁρους)

[Ορθοδοξία και Ορθοπραξία / Ἄγιοι - Πατέρες - Γέροντες / Γέρ. Γεώργιος Γρηγοριάτης \(Καψάνης\)](#)
[/ Ορθοδοξία και Ορθοπραξία](#)

Πῶς μπορεῖ νὰ ἀπαλλαγεῖ ὁ πιστὸς ἀπὸ τὸν παλαιὸ πτωτικὸ ἄνθρωπο;

Ὅλοι αἰσθανόμαστε ὅτι φέρουμε τὰ ἴχνη τοῦ παλαιοῦ ἀνθρώπου. Κύριο χαρακτηριστικό του εἶναι ἡ φιλαυτία, δηλαδή ἡ ἀρρωστημένη ἐγωκεντρικὴ «ἀγάπη» τοῦ ἑαυτοῦ μας. Ἡ φιλαυτία δὲν μᾶς ἀφήνει νὰ ἀγαπήσουμε ἀληθινὰ καὶ ἀνιδιοτελῶς τὸ Θεὸ καὶ τὸν ἄνθρωπο. Ἀπὸ τὴ φιλαυτία γεννιοῦνται τὰ πάθη. Ἐμπαθεῖς καθὼς εἴμαστε δὲν μποροῦμε νὰ συνδεθοῦμε ἀπαθῶς μὲ τὰ ἄλλα ἀνθρώπινα πρόσωπα καὶ τὰ πράγματα. Οἱ σχέσεις μας γίνονται ἐμπαθεῖς καὶ ἐγωιστικὲς καὶ μᾶς ἐμποδίζουν νὰ χαροῦμε ἀληθινὰ τοὺς συνανθρώπους μας καὶ τὰ ἄλλα ἀγαθὰ τοῦ κόσμου. Αὐτὸ τελικά μᾶς ὀδηγεῖ στὴ μοναξιά, τὸ κενό, τὸ ἀδιέξοδο.

Ὅταν λοιπὸν λέμε παλαιὸ ἄνθρωπο, ἐννοοῦμε τὸν ἀρρωστημένο ἐγωκεντρισμό, ἀπὸ τὸν ὁποῖο ὅλοι μας, ἄλλος λιγότερο καὶ ἄλλος περισσότερο, πάσχουμε.

Πώς θα απαλλαγούμε από αυτή τη βαριά πνευματική αρρώστια που δηλητηριάζει όλη μας την ύπαρξη;

Μόνο κάποιος ελεύθερος από την αρρώστια αυτή θα μπορούσε να γίνει ο γιατρός μας. Μόνο ένας καινός, καινούργιος άνθρωπος θα μπορούσε να δώσει και σε μᾶς τὴν δυνατότητα να ξεπεράσουμε τὴν αρρώστια τοῦ παλαιοῦ ἀνθρώπου καὶ να γίνουμε καὶ ἐμεῖς καινοὶ -καινούργιοι ἄνθρωποι.

Ὅλοι γνωρίζουμε ὅτι αὐτὸς ὁ καινὸς ἄνθρωπος εἶναι ὁ Θεάνθρωπος, ὁ Σωτήρας μας Χριστός, ποὺ κατὰ τὴ Γραφή «ἀμαρτίαν οὐκ ἐποίησεν, οὐδὲ εὐρέθη δόλος ἐν τῷ στόματι αὐτοῦ».

Ὁ Ἰησοῦς Χριστὸς ἀπὸ ἄπειρη ἀγάπη γιὰ μᾶς, προσφέρεται σὲ μᾶς νὰ ἐνωθοῦμε μαζί Του καὶ ἔτσι νὰ μᾶς μεταδώσει τὴ δική Του νέα ζωή.

Μὲ τὸ Ἅγιο Βάπτισμα, τὸ Χρίσμα, τὴ Θεία Κοινωνία, γίνεται ἡ ἐνσωμάτωσή μας στὸ Σῶμα τοῦ Χριστοῦ καὶ ἡ ζωοποίησή μας ἀπὸ τὸν Χριστό.

Κάθε Χριστιανὸς ποὺ μετέχει στὴ ζωή τοῦ Χριστοῦ, μέσα στὸ σῶμα Του ποὺ εἶναι ἡ Ἐκκλησία, ἔχει λάβει μὲ τὴ Χάρη τοῦ Ἁγίου Πνεύματος τὰ σπέρματα τῆς νέας ζωῆς. Πρέπει ὅμως καὶ νὰ ἀγωνισθεῖ, γιὰ νὰ καθαρίζεται ὅλο καὶ περισσότερο ἀπὸ τὰ πάθη καὶ νὰ στολίζεται μὲ τὶς ἀρετές.

Ἄς τὸ ποῦμε ἀπλά: Ὅσο ὁ ἄνθρωπος ἀδειάζει ἀπὸ τὸν ἐγωισμό του, τόσο γεμίζει μὲ τὴν ἀληθινὴ ἀγάπη καὶ τὴ Χάρη τοῦ Θεοῦ. Ὅσο περιορίζεται ὁ παλαιὸς ἄνθρωπος, τόσο αὐξάνει ὁ καινὸς ἄνθρωπος. Αὐτὸ τὸ πέρασμα ἀπὸ τὸν παλαιὸ στὸν νέο ἄνθρωπο δὲν εἶναι εὐκόλο, γιατί τὰ πάθη ἔχουν βαθιὲς ρίζες μέσα μας καὶ

δὲν ξεριζώνονται εὐκόλα.

Χρειάζεται συνεχῆς καὶ πολυχρόνιος ἀγώνας γιὰ τὴν κάθαρση ἀπὸ τὰ πάθη. Αὐτὸς εἶναι ὁ ἀγώνας τῆς μετανοίας. Κάθε ἡμέρα πρέπει νὰ μετανοοῦμε γιὰ τὴν παλαιότητά μας, δηλαδή τὴν ἀμαρτωλότητά μας, τὴν ἐμπάθειά μας, τὸν ἐγκεντρισμό μας, τὴν ἀδυναμία μας νὰ ἀγαπήσουμε ὀλοκληρωτικὰ τὸ Θεὸ Πατέρα μας καὶ τὸν συνάνθρωπό μας. Καὶ κάθε ἡμέρα καλούμεθα νὰ ἀγωνιζόμαστε γιὰ τὴν ἀγάπη, τὴν ταπείνωση, τὴν καθαρὴ ἐξομολόγηση, τὴν ἐγκράτεια, τὴ δικαιοσύνη, τὴν ἀνεξικακία, τὴν προσευχή.

Ἔτσι γίνεται σιγὰ - σιγὰ μέσα μας μία νέα πνευματικὴ γέννηση, ἡ γέννηση τοῦ καινοῦ ἀνθρώπου ποὺ εἶναι χαριτωμένος μὲ τὴ Χάρη τοῦ Θεοῦ.

Ὅπως ὅμως κάθε τοκετὸς συνοδεύεται ἀπὸ ὡδίνες, ἔτσι καὶ ἡ πνευματικὴ γέννηση προϋποθέτει τὶς ὡδίνες τῆς μετανοίας. Ὄταν σταυρώνουμε τὸν παλαιὸ ἄνθρωπο πονᾶμε, ἀλλὰ τότε εἶναι ποὺ ἀνασταίνεται μέσα μας ὁ νέος ἄνθρωπος. Συσταυρωνόμαστε μὲ τὸ Χριστὸ γιὰ νὰ συναναστηθοῦμε μαζί Του.

Μὲ τὸν ὑπομονετικὸ λοιπὸν καὶ καθημερινὸ μας ἀγώνα τῆς μετανοίας θὰ ἀπαλλαγοῦμε ἀπὸ τὸν παλαιὸ καὶ πτωτικὸ ἄνθρωπο καὶ θὰ μεταμορφωθοῦμε σὲ καινοὺς ἀνθρώπους. Αὐτὸ συνέβη στὴ ζωὴ τῶν ἀγίων μας, οἱ ὁποῖοι μὲ τοὺς θαυμαστοὺς βίους τους μᾶς δείχνουν τὸν δρόμο.

Τί εἶναι ἡ μνήμη τοῦ θανάτου καὶ ποιὸ εἶναι τὸ νόημά της;

Ἡ μνήμη τοῦ θανάτου μᾶς βοηθᾷ νὰ ξεπεράσουμε τὸν παλαιὸ ἄνθρωπο γιατί φέρει ταπείνωση στὴ ψυχὴ μας. Ὄταν λησμονοῦμε τὸ θάνατο, ἔχουμε τὴν ψευδαἴσθηση ὅτι εἴμαστε αἰώνιοι ἐπάνω στὴν γῆ καὶ αὐτὸ αὐξάνει τὴν ἀλαζονεία μας, τὴν ἀπληστία μας, τὴ σαρκολατρεία μας, τὴ διάθεση νὰ ἐκμεταλλευόμαστε τοὺς ἄλλους ἀνθρώπους. Ἡ μνήμη τοῦ θανάτου μᾶς δίδει τὴν αἴσθηση τῶν ὀρίων μας στὴ γῆ καὶ τῆς σημασίας ποὺ ἔχουν οἱ πράξεις μας, οἱ λόγοι μας, οἱ σκέψεις μας γιὰ τὴν αἰωνιότητα καὶ τὴν μετὰ θάνατον ζωὴ.

Ἔτσι μᾶς βοηθᾷ νὰ ἀντιμετωπίζουμε τὴν παροῦσα ζωὴ μὲ σοβαρότητα, ὑπὸ τὸ πρίσμα τῆς αἰωνιότητος, νὰ μὴ σπαταλοῦμε ἄσωτα, ἀπερίσκεπτα καὶ ἐπιπόλαια τὴν ἐπίγεια ζωὴ μας, ἀδιαφορώντας γιὰ τὶς συνέπειες.

Γι' αὐτὸ ἐλέχθη καὶ ἀπὸ τὸν ἀρχαῖο Ἕλληνα σοφὸ Σωκράτη, ὅτι «οἱ ὀρθῶς φιλοσοφοῦντες ἀποθνήσκουν μελετῶσι, καὶ τὸ τεθῆναι ἤκιστα αὐτοῖς ἀνθρώπων φοβερὸν».

Ὁ ἅγιος Ἰωάννης ὁ Χρυσόστομος συμβουλεύει νὰ ἐπισκεπτόμαστε συχνὰ τὰ κοιμητήρια γιὰ νὰ φιλοσοφοῦμε στὴ ματαιότητα τῶν ἀνθρωπίνων.

Όλοι γνωρίζουμε ότι μετά από μία επίσκεψη σε κοιμητήριο είμαστε ταπεινότεροι, εύπλαχνικότεροι, λιγότερο προσκολλημένοι στην ύλη, πιό άνοιχτοι στο Θεό και στον άνθρωπο.

Η μνήμη του θανάτου, για την οποία ο άγιος Ιωάννης της Κλίμακος και άλλοι άγιοι Πατέρες έχουν γράψει πολλά, δεν έχει σχέση με κάποια άρρωστημένη, μελαγχολική και νευρωτική κατάσταση. Κάτι τέτοιο δεν είναι ωφέλιμο στη ψυχή, γιατί φέρει άπελπισία και πρέπει με τη βοήθεια του πνευματικού να ξεπερνιέται.

Η κατά Θεόν μνήμη του θανάτου είναι κατάσταση χαρισματική και πνευματική που φέρει στη ψυχή ταπείνωση, ειρήνη και χαρά. Είναι δώρο του Θεού και από το Θεό πρέπει να την ζητούμε.

Πώς επιτυγχάνεται η μνήμη του Θεού;

Όσο ο άνθρωπος ξεπερνά την έγωκεντρική ζωή και αγαπά περισσότερο το Θεό, τόσο περισσότερο σκέπτεται το Θεό.

Ο άνθρωπος σκέπτεται αυτό που τον απασχολεί και αυτό που αγαπά. Το είπε και ο Κύριος: «Όπου ο θησαυρός υμών εκεί και η καρδιά υμών».

Η μελέτη του λόγου του Θεού στην Αγία Γραφή και στους Πατέρες της Εκκλησίας, ή συναναστροφή μας με ανθρώπους πνευματικούς που αγαπούν το Θεό, ή θερμή προσευχή, ή τακτική φοίτηση στις ιερές ακολουθίες και ή συχνή και άξια συμμετοχή μας στη Θεία Κοινωνία αυξάνουν μέσα μας την αγάπη του Θεού και άρα τη μνήμη του Θεού.

Ο άγιος Γρηγόριος ο Θεολόγος μάς συμβουλεύει: «Μνημονευτέον του Θεού μάλλον ή αναπνευστέον». Δηλαδή, συχνότερα να σκεπτόμαστε, να θυμούμαστε το Θεό, από όσο αναπνέουμε.

Η συνεχής μνήμη του Θεού φέρει στη ψυχή βαθιά ειρήνη και χαρά, άκόμενη και μέσα στις πιό δύσκολες καταστάσεις της ζωής.

Τί είναι η νοερά και καρδιακή προσευχή;

Η μνήμη του Θεού στον άνθρωπο φανερώνει κοινωνία με το Θεό και άρα είναι σαν προσευχή. Ο άγώνας για τη συνεχή επίκληση του αγίου ονόματος του Χριστού με την εύχη «Κύριε Ιησοϋ Χριστέ, έλέησόν με τον άμαρτωλό», ανανεώνει συνεχώς στον άνθρωπο τη μνήμη του Θεού και την κοινωνία με το Θεό. Γι' αυτό και ο Απόστολος Παϋλος έγραφε στους Θεσσαλονικείς: «Αδιαλείπτως προσεύχεσθε».

Με τη μνήμη του Θεού και την προσευχή ο άνθρωπος φανερώνει την άληθινή εύγένεια της φύσεώς του, που είναι μεθόριο μεταξύ όρατου και άοράτου κόσμου και «ζῶον θεούμενον»• ξεπερνά τη φυσική αναγκαιότητα, έκτείνει την ύπαρξή του

μέχρι τὸ Θεό, αἰσθάνεται ἐλεύθερος ἀπὸ ὅ,τι τὸν κρατᾷ αἰχμάλωτο στὴν γῆ.

Γιὰ νὰ εἶναι ὅμως ἡ προσευχὴ ἀληθινή, πρέπει νὰ εἶναι προσευχὴ τοῦ ὅλου ἀνθρώπου καὶ ὄχι μόνον τῶν χειλέων ἢ μόνον τοῦ νοῦ ἢ μόνον τῆς καρδιάς.

Τελεία προσευχὴ εἶναι ἡ νοερὰ καὶ συγχρόνως καρδιακὴ. Ὁ νοῦς προσεύχεται μέσα ἀπὸ τὴ καρδιά, ποὺ εἶναι τὸ κέντρο τῆς ὑπάρξεως. Δηλαδή ὁ ὅλος ἄνθρωπος ἀπὸ τὸ βάθος του καὶ τὸ κέντρο του προσεύχεται ἐκπληρώνοντας τὴν πρόσκληση τοῦ Θεοῦ: «Ἀγαπήσεις Κύριον τὸν Θεόν σου ἐξ ὅλης τῆς ψυχῆς σου καὶ ἐξ ὅλης τῆς καρδιάς σου καὶ ἐξ ὅλης τῆς ἰσχύος σου καὶ ἐξ ὅλης τῆς διανοίας σου καὶ τὸν πλησίον σου ὡς ἑαυτόν». Ὁλόκληρος ὁ ἄνθρωπος προσφέρεται στὸ Θεό.

Γι' αὐτὴ τὴν προσευχὴ χρησιμοποιεῖται ἡ μονολόγιστη εὐχὴ «Κύριε Ἰησοῦ Χριστέ, ἐλέησόν με τὸν ἁμαρτωλό», ποὺ μὲ τὴν σύντομη ἐπίκλησή της βοηθᾷ στὴ συγκέντρωση τοῦ νοῦ καὶ στὸ βῦθισμα τοῦ νοῦ στὴν καρδιά.

Οἱ ἅγιοι Πατέρες, οἱ λεγόμενοι νηπτικοί, ἀπὸ τὴν πείρα τους ἔγραψαν γιὰ τὸν τρόπο καὶ τὴ μέθοδο αὐτῆς τῆς προσευχῆς. Ὑπάρχει μία συλλογὴ τῶν ἔργων αὐτῶν τῶν ἁγίων Πατέρων, ποὺ λέγεται Φιλοκαλία. Καὶ ἡ λέξη φιλοκαλία εἶναι χαρακτηριστικὴ. Μὲ τὴ νοερὰ καὶ καρδιακὴ προσευχὴ ὁ πιστὸς ἐνώνεται μὲ τὸ Θεό, θεᾷται τὸ Θεό, ποὺ εἶναι ὅ,τι ὁμορφότερο ὑπάρχει στὸν κόσμο, τὸ ὑπέρτατο κάλλος.

Ἐπειδὴ ὑπάρχει ὁ κίνδυνος νὰ γίνῃ κάποια σύγχυση μεταξὺ τῆς καρδιακῆς προσευχῆς καὶ τῶν διαφόρων τρόπων διαλογισμοῦ καὶ προσευχῆς, ὅπως ἀσκεῖται στὶς ἀνατολικὲς θρησκείες, νομίζω ὅτι πρέπει νὰ διευκρινίσω μερικὰ ζητήματα:

1. Ὅχι μόνον ἡ μονολόγιστη εὐχὴ, τὸ «Κύριε Ἰησοῦ Χριστέ...», ἀλλὰ καὶ κάθε προσευχὴ τῆς Ἐκκλησίας, ὅπως ἡ θεμελιώδης θεοπαράδοτη κυριακὴ προσευχὴ, τὸ «Πάτερ ἡμῶν», πρέπει νὰ εἶναι νοερὰ καὶ καρδιακὴ, δηλαδή νὰ βγαίνει ἀπὸ τὸ βαθύτερο εἶναι μας.

2. Ἡ ἀπόκτηση τοῦ χαρίσματος τῆς ἀδιάλειπτης νοερᾶς καὶ καρδιακῆς προσευχῆς δὲν εἶναι γιὰ μᾶς τοὺς ὀρθοδόξους κυρίως ζήτημα μεθόδου καὶ τεχνικῆς, ἀλλὰ ζήτημα συντετριμμένης καρδιάς, δηλαδή καρδιάς ποὺ μετανοεῖ, πονάει γιὰ τὶς ἁμαρτίες της καὶ ταπεινώνεται. Χωρὶς αὐτὴ τὴν καρδιά καμία μέθοδος καὶ τεχνικὴ τῆς προσευχῆς, ὅπως ἡ χρησιμοποίησις τῆς εἰσπνοῆς καὶ ἐκπνοῆς, δὲν μπορεῖ νὰ φέρῃ τὴν ἀληθινὴ προσευχὴ.

3. Ἡ καρδιακὴ καὶ νοερὰ προσευχὴ προϋποθέτει τὴ συμμετοχὴ μας στὴ ζωὴ τῆς Ἐκκλησίας, στὰ Μυστήρια της, τὴν τήρησις τῶν ἐντολῶν τοῦ Θεοῦ καὶ τὴν ὑπακοή

σὲ πνευματικὸ πατέρα. Δὲν εἶναι δηλαδὴ μία ἀτομικιστικὴ-ἰδιωτικὴ προσέγγιση τοῦ Θεοῦ. Μέσα στὴν Ἐκκλησίαν ὁ ταπεινὸς χριστιανὸς λαμβάνει τὴ Χάρη τοῦ Θεοῦ καὶ αὐτὴ ἐνεργεῖ μέσα του, μὲ τὴ δική του βέβαια συνεργασία καὶ θέληση, τὴν ἀληθινὴ προσευχή.

Τελειώνοντας τὸ θέμα τῆς προσευχῆς θὰ ἤθελα νὰ πῶ ὅτι ὁ σημερινὸς ἄνθρωπος ἔχει κατ' ἐξοχὴν ἀνάγκη ἀπὸ τὴ προσευχὴ γιὰ νὰ μπορεῖ νὰ μὴν ἀπορροφᾶται ἀπὸ τὸν σύγχρονο βαθύτατα ὑλιστικὸ τρόπο ζωῆς ξεχνώντας τὴ θεοείδειά του, δηλαδὴ τὴ θεϊκὴ καταγωγὴ καὶ τὸν θεϊκὸ προορισμὸ του.

Ἀκόμη, γιὰ νὰ μπορεῖ νὰ κρατᾷ τὴν ἐσωτερικὴ του ἐνότητα, ἰσορροπία καὶ εἰρήνη μέσα στὴ φοβερὴ διασπαστικότητα, ἀνισορροπία καὶ ἐξωστρέφεια τοῦ σύγχρονου κόσμου. Γιὰ νὰ μπορεῖ, ἔχοντας συνεχῆ τὴν αἴσθηση τῆς παρουσίας καὶ πρόνοιας τοῦ Θεοῦ στὴ ζωὴ του, νὰ μὴν «ἀγχώνεται», ἀπελπίζεται καὶ βιώνει τὸν κόσμον ὡς κενὸ καὶ «μὴ νόημα».

Μὲ τὴν συνεχῆ ἐπίκληση τοῦ γλυκύτατου καὶ ἁγίου ὀνόματος τοῦ Χριστοῦ θὰ αἰσθάνεται τὸ Χριστὸ στὴ καρδιά του, θὰ ἀποφεύγει τὴν ἁμαρτία, θὰ καλλιεργεῖ αἰσθήματα ἀγάπης γιὰ τὸ Θεὸ καὶ τοὺς ἀνθρώπους, θὰ εἰρηνεύει ὁ ἴδιος καὶ θὰ εἰρηνεύει καὶ τοὺς ἀνθρώπους τοῦ περιβάλλοντός του.

Ἄς μοῦ ἐπιτρέψετε μία ἀδελφικὴ συμβουλὴ ἀπὸ τὴν πνευματικὴ παράδοση τοῦ Ἁγίου Ὁρους: Ὅσο περισσότερες φορὲς τὴν ἡμέρα μὲ πόθο λέμε τὴν εὐχὴ «Κύριε Ἰησοῦ Χριστέ...», τόσο πιὸ κοντὰ στὸ Θεὸ θὰ εἴμαστε καὶ τόσο περισσότερὴ Χάρη καὶ δύναμη θὰ λαμβάνουμε γιὰ νὰ ἀντιμετωπίζουμε τὶς διάφορες δυσκολίες καὶ πειρασμοὺς τῆς ζωῆς.

Στοὺς σημερινοὺς καιροὺς τῆς ἀποστασίας, πῶς βλέπετε τὸ μέλλον τοῦ Ἑλληνισμοῦ καὶ τῆς Ὁρθοδοξίας;

Μὲ πολὺ πόνον διαπιστώνουμε ὅτι πράγματι σὲ μερίδα νεοελλήνων ὑπάρχει ἀποστασία ἀπὸ τὸ Θεὸ τῶν Πατέρων μας, ἀντιχριστιανικὸ καὶ ἀντιεκκλησιαστικὸ πνεῦμα ποὺ μερικὲς φορὲς γίνεται φανερὸς ἢ ὑπουργὸς διωγμὸς κατὰ τῆς Ἐκκλησίας, ὀργανωμένος, μεθοδευμένος καὶ μανιώδης.

Ὁ ἀθεϊσμὸς καὶ ἀντιχριστιανισμὸς γίνεται στὸν τόπον μας κατεστημένο, ποὺ ἐπιδιώκει νὰ κάνει τοὺς Ἕλληνες ἀντίχριστους. Χρησιμοποιεῖ τὴν παιδεία, τὰ σχολικὰ βιβλία, τὸ ραδιόφωνο, τὴν τηλεόραση, τὸν τύπον. Χρησιμοποιεῖ ἀκόμη τὴν εἰρωνεία καὶ τὴν περιθωριοποίησιν ὅσων τολμοῦν ἀκόμη νὰ ἐκδηλώνουν τὴ πίστη καὶ τὴν ἀγάπην τους πρὸς τὴν Ἐκκλησίαν. Φθάσαμε μάλιστα σὲ τέτοια δαιμονικὴ κατάσταση, ὥστε καὶ ἄθεοι θεολόγοι στὰ σχολεῖα νὰ κάνουν ἀθεϊστικὴ προπαγάνδα.

Ἄν προσθέσει κανείς σ' αὐτὰ καὶ τὶς συνέπειες ποὺ ἔχουν στὰ ἤθη καὶ στὴν πίστη τοῦ λαοῦ μας ἢ εἰσβολὴ στὸ τόπο μας τοῦ τουρισμοῦ καὶ τοῦ δυτικοῦ ὑλιστικοῦ τρόπου ζωῆς καὶ ἡ εἴσοδος μας στὴ χοάνη τῆς Ε.Ε., τότε ἀντιλαμβάνεται ὅτι διερχόμαστε τὸν μεγαλύτερο πνευματικὸ κίνδυνο ποὺ περάσαμε ποτὲ ὡς ἑλληνορθόδοξο ἔθνος.

Τὸ χειρότερο εἶναι ὅτι δὲν ἔχουμε συνειδητοποιήσει τὸν κίνδυνο, δὲν ὑπάρχει ἡ δέουσα πνευματικὴ ἐγρήγορησιν καὶ ἀντίσταση, δὲν ὑπάρχουν προφητικὲς μορφές —ἐκτὸς ἐξαιρέσεων— ποὺ μὲ αὐτοθυσίαν καὶ παρρησίαν θὰ καταγγείλουν τὰ ὄργανα τοῦ Ἀντιχριστοῦ, θὰ καλέσουν τὸν εὐσεβῆ λαὸν σὲ πνευματικὴ ἐπιστράτευση, θὰ ποῦν τὸ νέο ΟΧΙ τοῦ Ὁρθόδοξου Ἑλληνισμοῦ στὴ νέα καὶ χειρότερη πνευματικὴ αἰχμαλωσίαν ποὺ ἀπειλεῖ τὸ Γένος μας.

Πιστεύω ὅτι ἡ προσπάθεια τῶν ἐχθρῶν τοῦ Γένους μας γιὰ ἀποχριστιανικοποίηση τῶν Ἑλλήνων σκοπεύει στὸν ἀφελληνισμό μας, ὥστε οἱ Ἕλληνες πνευματικὰ καὶ ἔθνικα ἐξανδραποδισμένοι νὰ εἴμαστε εὐκόλη λείαν τῶν διεθνῶν συμφερόντων καὶ ὀλοκληρωτικῶν ἰδεολογιῶν.

Εἶναι μανιώδης ἡ προσπάθεια τῶν ἐχθρῶν τῆς Ἐκκλησίας νὰ γελοιοποιήσουν στὰ μάτια ὄσων Ἑλλήνων εἶναι ἀστήρικτοι στὴ πίστη καὶ κυρίως τῶν νέων, τὴν παραδεδομένη χριστιανικὴν πίστην καὶ νὰ τοὺς βγάλει ἀπὸ τὴν Ἐκκλησίαν...

Ἄν οἱ νεοέλληνες χάσουμε τὸ Χριστὸ ἢ τὸν ἀπωθήσουμε στὸ περιθώριο, θὰ χάσουμε καὶ τὴν πνευματικὴν μας ἐλευθερίαν, τὴ δύναμίναν νὰ συνεχίσει νὰ καρποφορεῖ σ' αὐτὸν τὸν τόπον ἡ ζωηφόρος παράδοσιν τοῦ ὀρθοδόξου ἀνθρωπισμοῦ.

Γι' αὐτὸ εἶναι γιὰ ὅλους μας καιρὸς ἀγῶνος, πνευματικῆς ἀντιστάσεως, ὁμολογίας καὶ μαρτυρίας τῆς πίστεώς μας, ὅ,τι καὶ ἂν μάς στοιχίσει.

Πιστεύω ὅτι καὶ σήμερον ὁ ἀγῶνας μας εἶναι ὑπὲρ πίστεως καὶ πατρίδος, ἢ ὅπως θὰ τὸ ἔλεγον οἱ ἀγωνιστὲς τοῦ 1821: «γιὰ τοῦ Χριστοῦ τὴν πίστην τὴν ἁγίαν καὶ τῆς πατρίδος τὴν ἐλευθερίαν». Γιὰ τὴν πνευματικὴν ἐλευθερίαν ποὺ εἶναι ἡ ἀναγκαία προϋπόθεσιν καὶ τῆς ἐθνικῆς μας ἀνεξαρτησίας! Ἐκείνων τὸν αἱματηρὸν ἀγῶνα καλούμεθα νὰ συνεχίσουμε σήμερον ὅσοι νεοέλληνες —καὶ πιστεύω εἴμαστε ἡ μεγάλη πλειονότης— μένουμε πιστοὶ σὲ τὶς ἀξίες, γιὰ τὶς ὁποῖες ἐκεῖνοι θυσιάσθηκαν.

Πιὸ ἐπικίνδυνος γιὰ τὸν τόπο μας καὶ ἀπὸ τοὺς ξένους εἰσβολεῖς, ποὺ ἐπιβουλεύονται τὴν πατρογονικὴ μας γῆ, εἶναι ὁ ἀντίχριστος ἀθεϊσμός, γιατί αὐτὸς σκοτῶνει τὶς ψυχές μας καὶ ἀλλοιώνει τὶς συνειδήσεις μας καὶ τὰ φρονήματά μας.

Σὲ κρίσιμες περιόδους τῆς ἱστορίας μας ὁ Θεὸς ἀνέδειξε φωτισμένους ἄνδρες σὰν τὸν ἅγιο Κοσμά τὸν Αἰτωλὸ καὶ τὸν Μακρυγιάννη, ποὺ ἀφύπνισαν τὸ λαὸ καὶ τὸν στερέωσαν στὴν Ὁρθόδοξη πίστη καὶ στὸ ἐθνικὸ του φρόνημα.

Πιστεύω ὅτι καὶ σήμερα ἡ Χάρη τοῦ Θεοῦ καὶ ἡ Ὑπέροχος Στρατηγὸς τοῦ Γένους μας θὰ οἰκονομήσουν κάτι γιὰ τὴν σωτηρία μας, ἀνταποκρινόμενοι στὸν ἀγῶνα, στὸ πόνο, στὴ μετάνοια, στὰ δάκρυα ὅσων δὲν προσκύνησαν τοὺς συγχρόνους Βάαλ τῆς ἀποστασίας.

Ἐχομε ἄλλωστε καὶ τὸ παράδειγμα τῆς Ρωσίας, ὅπου τὰ 70 χρόνια διωγμοῦ κατὰ τῆς Ἐκκλησίας δὲν μπόρεσαν νὰ σβήσουν τὴν πίστη στὰ εὐρύτερα στρώματα τοῦ εὐσεβοῦς ρωσικοῦ λαοῦ, μᾶλλον καὶ τὴν στερέωσαν καὶ λάμπρυναν.

Ὁ Ἰησοῦς Χριστός, ὁ Θεάνθρωπος, ὁ Ἐσταυρωμένος καὶ Ἀναστάς, καὶ ὄχι ὁ διάβολος, ἔχει τὸν τελευταῖο λόγο στὴν ἱστορία, καὶ γι' αὐτὸ ὅσο καὶ ἂν ὁ οὐρανὸς συννεφιάζει, ἐμεῖς πάντα ἐλπίζουμε.

Πηγή: agiazoni.gr